

NOKUTs tilsynsrapporter

Dekkoffiser på ledelsesnivå Dekkoffiser på operativt nivå

Vesentlig endring av skipsoffiserutdanninger, nautisk linje

April 2013

Utdanningssteder:	<ul style="list-style-type: none"> • Bodin videregående skole og maritime fagskole • Fagskolen i Kristiansand, Kvadraturen skolesenter • Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Kristiansund • Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Ålesund • Fagskolen i Vestfold • Fagskolen Rogaland, Karmsund videregående skole • Fagskolen Troms, avd. Tromsø maritime skole • Fagskulane i Hordaland, Austevoll maritime fagskule • Fagskulane i Hordaland, Bergen maritime fagskole • Fagskulen i Sogn og Fjordane, avd. Måløy • Lofoten fagskole • Nordkapp maritime fagskole og videregående skole • Nord-Trøndelag fylkeskommune, Ytre Namdal Fagskole • Trondheim fagskole avdeling Strinda videregående skole
Utdanningstilbud:	Dekksoffiser på ledelsesnivå og dekksoffiser på operativt nivå
Dato for vedtak:	10.04.2013
Utdanningslengde:	To år på heltid og ett år på heltid
Sakkyndige:	Per Otto Årland og Johanne Marie Trovåg
Saksnummer:	12/604

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Også vesentlige endringer i allerede godkjente utdanningstilbud må godkjennes av NOKUT.

Ved søknad om vesentlig endring av et utdanningstilbud starter vurderingsprosessen med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av endringen. NOKUT operer med 18 likeverdige faglige kriterier for godkjenning av fagskoleutdanninger, nedfelt i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7. NOKUTs sakkyndige vurderer søknaden opp mot de kriteriene som er relevant for søknaden.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningene samlet. 12 tilbydere har, gjennom Maritimt utdanningsforum, søkt om vesentlige endringer i nautiske fagskoleutdanninger ved 14 fagskoler.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Studieleder Johanne Marie Trovåg, Høgskolen Stord/ Haugesund
- Rådgiver Per Otto Årland, Sjøfartsdirektoratet

Tilbyderne plikter å gjennomføre utdanningstilbudene slik det fremgår av denne rapporten og søknadene som ligger til grunn. Studenter skal kunne lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper skal også kunne orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

NOKUT, 10. april 2013

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Innledning	1
2	Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudene	4
2.1	Oppsummering	4
2.2	Læringsmål og kvalifikasjoner	5
2.3	Faglig innhold.....	8
2.4	Eksamen og vitnemål.....	13
2.5	Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige	14
3	Tilsvarsrunde	17
3.1	Søkernes tilbakemelding på sakkyndig vurdering	17
3.2	Sakkyndig tilleggsvurdering	18
3.3	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	19
4	Vedtak	20
	Vedlegg 1:.....	22
	Vedlegg 2:.....	23

1 Innledning

På grunn av endringer i kravene i STCW-konvensjonen (the International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers) må alle skipsoffiserutdanninger legges om innen 1. juli 2013. Endringene i STCW-konvensjonen medfører vesentlige endringer i nautiske og skipstekniske fagskoleutdanninger.

Denne rapporten gjelder endringer i de nautiske fagskoleutdanningene.

De maritime fagskolene har samarbeidet om utviklingen av de endrede utdanningstilbudene.

28. august 2012 møttes representanter for Maritimt utdanningsforum (v/Harry Arne Haugen), Sjøfartsdirektoratet (v/ Jack-Arild Andersen), Rådet for fylkeskommunale fagskoler (v/ Bård Inge Thun) og NOKUT (v/ Christin Drangslund og Bjørn R. Stensby). I møtet ble det enighet om at den mest hensiktsmessige måten å behandle endringene på i de aktuelle utdanningene, var gjennom en samlet søknad til NOKUT.

Hver utdanning er i seg selv godkjent ved enkeltvedtak av NOKUT, med én ansvarlig tilbyder bak hvert tilbud. For å behandle søknadene samlet, stilte NOKUT krav om at styrene for hver aktuelle fagskole må stå bak som individuelle søkere om godkjenning av vesentlig endring og bekrefte dette overfor NOKUT.

Utdanningene fagskolene ønsket å få godkjent endringer i var toårige skipsoffiserutdanninger innen nautiske fag og toårige skipsoffiserutdanninger innen skipstekniske fag. I NOKUTs opprinnelige godkjenninger har det vært nyanseforskjeller i hva hver av de to utdanningene har blitt hetende. Som en del av de vesentlige endringene skal de to utdanningene hete henholdsvis *dekksoffiser på ledelsesnivå* og *maskinoffiser på ledelsesnivå*.

Tilbydere ønsket også muligheten til å kunne tilby første året av utdanningene som en selvstendig fagskoleutdanning, slik at studenter som slutter etter ett år kan løse ut et mindre omfattende sertifikat fra Sjøfartsdirektoratet. NOKUT ga derfor tilbyderne mulighet til, som en del av behandlingen av de vesentlige endringene, å søke om godkjenning av ettårige utdanninger gjennom samlesøknadene.

De to ettårige utdanningene det er snakk om er *dekksoffiser på operativt nivå* som en ettårig del av *dekksoffiser på ledelsesnivå* og *maskinoffiser på operativt nivå* som en ettårig del av *maskinoffiser på ledelsesnivå*.

For å tillate at det første året av de toårige fagskoleutdanningene godkjennes som egne fagskoleutdanninger, stilte NOKUT krav om at tilbyderne måtte sørge for at reglementet inneholder bestemmelser om fritak, slik at det er mulig å ta opp studenter som har fullført en ettårig utdanning direkte til andre studieår. Dette er nærmere omtalt av de sakkyndige i rapportene i kapittel 2, under opptak, kriterium 4.

De aktuelle fagskolene er:

- Bodin videregående skole og maritime fagskole
- Fagskolen i Kristiansand, Kvadraturen skolesenter
- Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Kristiansund
- Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Ålesund
- Fagskolen i Vestfold

- Fagskolen Rogaland, Karmsund vgs.
- Fagskolen i Troms, avd. Tromsø maritime skole
- Fagskulane i Hordaland, Austevoll maritime fagskule
- Fagskulane i Hordaland, Bergen maritime fagskole
- Fagskulen i Sogn og Fjordane, avd. Måløy
- Lofoten fagskole
- Nordkapp maritime fagskole og videregående skole
- Nord-Trøndelag fylkeskommune, Ytre Namdal Fagskole
- Trondheim fagskole, avd. Strinda vgs.

Nord-Trøndelag fylkeskommune ved Ytre Namdal Fagskole hadde allerede godkjent den ettårige fagskoleutdanningen *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje, klasse D4 – styrmann*, som er forløperen til *dekksoffiser på operativt nivå*. For denne skolen er det ikke snakk om en ny ettårig utdanning, men en endring av den ettårige utdanningen.

I vurderingen av de vesentlige endringene har NOKUT i samarbeid med Maritimt utdanningsforum, Rådet for fylkeskommunale fagskoler og Sjøfartsdirektoratet funnet det nødvendig å vurdere følgende kriterier:

- Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)
- Læringsmål (kriterium 2)
- Opptakskrav (kriterium 4)
- Spesielle krav (kriterium 5)
- Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)
- Sammenheng mellom plan og mål (kriterium 7)
- Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)
- Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)

Alle tilbyderne sendte, gjennom Maritimt utdanningsforum, NOKUT søknader om godkjenning av vesentlige endringer 1. desember 2012.

Tabell 1 viser en oversikt over hvilke utdanninger som opprinnelig var godkjent på nautisk linje og hva det er søkt om endring til.

Tabell 1 – Oversikt over vesentlige endringer nautisk linje.

Tilbyder og utdanningssted	Før vesentlig endring			Etter vesentlig endring	
	Utdanningstilbud	Utdanningslengde	Saksnr.	Utdanningstilbud	Utdanningslengde
Bodin videregående skole og maritime fagskole	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje	To år	05/320	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Fagskolen i Kristiansand, Kvadraturen skolesenter	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje	To år	05/286	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Kristiansund	Skipsoffiser - nautisk linje	To år	05/411	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Ålesund	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje	To år	05/455	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Fagskolen i Vestfold	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje	To år	05/24	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Fagskolen Rogaland, Karmsund vgs.	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje	To år	05/57	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Fagskolen i Troms, avd. Tromsø maritime skole	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje	To år	05/78	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Fagskulane i Hordaland, Austevoll maritime fagskule	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje	To år	05/399	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Fagskulane i Hordaland, Bergen maritime fagskole	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje	To år	05/399	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Fagskulen i Sogn og Fjordane, avd. Måløy	Skipsoffiserutdanning i fagskulen nautisk line	To år	06/404	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Lofoten fagskole	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje	To år	05/87	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Nordkapp maritime fagskole og videregående skole	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje	To år	07/208	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Nord-Trøndelag fylkesk., Ytre Namdal Fagskole	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje, klasse D1 - skipsfører	To år	07/167	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
Nord-Trøndelag fylkesk., Ytre Namdal Fagskole	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje, klasse D4 - styrmann	Ett år	07/167	Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år
Trondheim fagskole, avd. Strinda vgs.	Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje	To år	05/339	Dekksoffiser på ledelsesnivå	To år
				Dekksoffiser på operativt nivå	Ett år

2 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudene

Kriteriene i dette kapitlet, 1-18, er likeverdige. Det vil si at de sakkyndige må finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriteriene står skrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7. Ved søknader om vesentlige endringer blir ikke alle faglige kriterier vurdert. For denne søknaden om vesentlig endring er kriterium 1,2,4,5,6,7,13 og 14 blitt vurdert.

2.1 Oppsummering

Søknaden er godt gjennomarbeidet, og det er stort sett bare mindre endringer som skal til for at utdanningen kan bli godkjent. Tilbyderne har gjort et solid grunnarbeid med de felles fagplanene.

Vedrørende dekksoffiser på ledelsesnivå

Utdanningstilbudets navn (kriterium 1), læringsmål (kriterium 2) og spesielle krav (kriterium 5) er alle godkjent.

Noen endringer er i henhold til punktene 2.2. til og med 2.4 er påkrevd. For å sikre felles fortolkninger og forutsigbarhet må tilbyderne spesifisere hvor mye av fagskoleårets 1700 timer som er undervisning på skolen og hvor mye som er forventet egenarbeid fra studentenes side. Opptakskravene (kriterium 4) må tydeliggjøres, og en ordning for fritak fra første studieår for søkere med gyldig sertifikat på operativt nivå må presenteres. Realkompetansekravene må utdypes og defineres klarere for å sikre en felles tolkning av disse.

Faglig innhold (kriterium 6) er generelt sett bra, men noen justeringer må gjøres i flere av emnene. Vi har også lagt inn noen anbefalinger som vi mener vil styrke planene ytterligere.

Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13) må defineres tydeligere slik at studentene allerede fra starten av skoleåret er klar over hvilken form for sluttvurdering de møter i de ulike fagene. En grundigere utdypning vil også sikre en felles fortolkning av hvilke vurderingsordninger som skal brukes.

Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14) er klart definert, men studentenes rett på begrunnelse må legges inn i planen.

Basert på at ikke alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt, anbefales utdanningstilbudet ikke godkjent. Dette er ytterligere kommentert i punktene 2.2 til og med 2.4.

Vedrørende dekksoffiser på operativt nivå

Læringsmål (kriterium 2) og spesielle krav (kriterium 5) er godkjent.

Noen endringer er i henhold til punktene 2.2. til og med 2.4 påkrevd. For å sikre felles fortolkninger og forutsigbarhet må tilbyderne spesifisere hvor mye av fagskoleårets 1700 timer som er undervisning på skolen og hvor mye som er forventet egenarbeid fra studentenes side. Under punktet

Utdanningstilbudets navn (kriterium 1) må det defineres at det faktisk er operativt nivå utdanningstilbudet gjelder.

Opptakskravene (kriterium 4) må tydeliggjøres, og realkompetansekravene må utdypes og defineres klarere for å sikre en felles tolkning av disse.

Faglig innhold (kriterium 6) er generelt sett bra, men noen justeringer må gjøres i flere av emnene. Vi har i tillegg lagt inn noen anbefalinger som vi mener vil styrke planene ytterligere.

Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13) må defineres tydeligere slik at studentene allerede fra starten av skoleåret er klar over hvilken form for sluttvurdering de møter i de ulike fagene. En grundigere utdypning vil også sikre en felles fortolkning av hvilke vurderingsordninger som skal brukes.

Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14) er klart definert, men studentenes rett på begrunnelse må legges inn i planen.

Basert på at ikke alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt, anbefales ikke utdanningstilbudet godkjent. Dette er ytterligere kommentert i punktene 2.2 til og med 2.4.

2.2 Læringsmål og kvalifikasjoner

2.2.1 Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Presentasjon og vurdering

Vedrørende dekksoffiser på ledelsesnivå

Utdanningstilbudets navn *dekksoffiser på ledelsesnivå* beskriver kompetansen studentene innehar etter endt utdanning. Begrepene «dekksoffiser» og «ledelsesnivå» er kjent i fagmiljøet, og blir brukt både i STCW 78 med tillegg og i FOR 2011-12-22 nr. 1523: Forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk.

Vi vurderer utdanningstilbudets navn *dekksoffiser på ledelsesnivå* til å være dekkende for innholdet og yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir, på grunn av at begrepene «dekksoffiser» og «ledelsesnivå» er innarbeidet i regelverket og dermed kjent for alle som driver med maritim utdanning, opplæring og sertifisering.

Vedrørende dekksoffiser på operativt nivå

Utdanningstilbudets navn *dekksoffiser på operativt nivå* beskriver kompetansen studentene innehar etter endt utdanning. Begrepene «dekksoffiser» og «operativt nivå» er kjent i fagmiljøet, og blir brukt både i STCW 78 med tillegg og i FOR 2011-12-22 nr. 1523: Forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk.

Vi vurderer utdanningstilbudets navn *dekksoffiser på operativt nivå* til å være dekkende for innholdet og yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir, på grunn av at begrepene «dekksoffiser» og «operativt

nivå» er innarbeidet i regelverket og dermed kjent for alle som driver med maritim utdanning, opplæring og sertifisering. Vi ser imidlertid at det står «ledelsesnivå» i stedet for «operativt nivå» på side 3 av 10 i beskrivelsen av faglige kriterier i søknaden. Denne trykkfeilen må endres

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyderne må (gjelder *dekksoffiser på ledelsesnivå*) endre ordet «ledelsesnivå» til «operativt nivå» på side 3 av 10 i «Beskrivelse av faglige kriterier».

2.2.2 Læringsmål (kriterium 2)

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring.»

Presentasjon

En student som har gått fagskolen og fullført utdanningen for *dekksoffiser på ledelsesnivå* og for *dekksoffiser på operativt nivå* skal, etter endt utdanning inneha klart definerte kunnskaper, ferdigheter og nødvendig kompetanse som er nedfelt i STCW 78 med tillegg og FOR 2011-12-22 nr. 1523.

Vurdering

Tilbyderne beskriver læringsmålene på en tydelig og god måte, hvor kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse er beskrevet. Læringsmålene for planene ligger på tertiærnivået, og kan tilsynelatende se like ut for ettårig og toårig utdanningstilbud. På grunn av at læringsmålene henviser til ulike punkter i regelverket vil de derfor gi ulikt læringsutbytte. Læringsmålene er derfor etter vår mening klart definert og samsvarer med utdanningstilbudenes navn, yrkesrelevans og utdanningsplan, i tillegg til at de synliggjør at både nasjonale og internasjonale krav er dekket.

Læringsutbyttebeskrivelser skal være implementert innen utgangen av 2014, så dette arbeidet bør påbegynnes.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyderne bør starte arbeidet med læringsutbyttebeskrivelser.

2.2.3 Opptakskrav (kriterium 4)

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse.
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes g hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Presentasjon

Opptakskravet for utdanningstilbudet er beskrevet i utdanningsplanen. Opptakskravet gjenspeiler dermed både faglig innhold og læringsmål i utdanningstilbudet. Opptakskravet er:

- Fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev/svennebrev som motormann, matros eller fiske og fangst
- Realkompetanse

Opptakskrav for å komme inn på andre studieår mangler.

Vurdering

Opptakskravet for utdanningstilbudet er fullført videregående opplæring med fag- eller svennebrev for motormann, matros eller fiske og fangst. I tillegg kan søkere bli tatt opp på realkompetanse. Denne vurderes ut fra følgende kriterium: «... søker må ha minst fem års relevant yrkespraksis eller skolegang. Vurderingen baseres på gjeldende utdanningsprogram i videregående opplæring for utdanningen. Det må også kunne dokumenteres tilstrekkelig grunnlag i felles allmenne fag tilsvarende læreplanene i VG1 og VG2 i yrkesfaglige utdanningsprogram...» Vi ønsker en presisering på hvordan en slik realkompetansevurdering skal utføres, slik at vi unngår individuelle forskjeller mellom skolene. Skal en slik vurdering gjøres på bakgrunn av en prøve? Avlagte eksamener i relevante fag? Og hvilke fag anses da som relevante?

I tillegg ønsker vi en avklaring på om fagbrev som motormann skal gi grunnlag for opptak, eller om dette er en trykkfeil. Teksten på s. 5 av 11 i *Beskrivelse av faglige kriterier for dekksoffiser på ledelsesnivå* og side 5 av 10 for *dekksoffiser på operativt nivå* er selvmotsigende.

Vedrørende dekksoffiser på ledelsesnivå

Opptakskrav for å komme inn på andre studieår eller unntaksregelverk hvor man kan få fritak for første studieår mangler. Det vil i praksis si at hvis man har fullført første året og så begynt å jobbe, er det ikke mulig å komme tilbake og ta andre året senere. Dette anser vi som et problem for de studentene som har tatt første året, gått ut i jobb og løst sertifikat, og som senere ønsker å komme tilbake for å fullføre studiet. Vi mener at en form for direkte opptak i andre året med tilhørende opptakskrav eller et regelverk som tilsier at man etter fullført første år og med gyldig sertifikat kan få fritak for første studieår i det toårige løpet må være på plass. Gyldigheten av første studieår er begrenset i henhold til Sjøfartsdirektoratet sine krav, men hvis man seiler og dermed opprettholder kunnskapen, bør det ikke ligge noen tidsbegrensning på muligheten for å komme tilbake og ta det siste året.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyderne må:

- avklare om fagbrev som motormann skal gi grunnlag for opptak, eller om dette er en trykkfeil
- beskrive hvordan vurdering av realkompetanse skal foretas

Tilbyder må (gjelder *dekksoffiser på ledelsesnivå*) spesifisere opptakskrav for opptak direkte i andre studieår eller regelverk hvor man med gyldig sertifikat kan få fritak for første studieår

2.2.4 Spesielle krav (kriterium 5)

«Foreligger det nasjonale krav og/eller internasjonale forpliktende avtaler som er førende for utdanningstilbudet, skal slike være tilfredsstillende.»

Presentasjon

Gjeldende krav i STCW 78 med tillegg og FOR 2011-12-22 nr. 1523 er gjennom fagplanene i Navigering på det operative nivået, Lasting, lossing og stuing på det operative nivået, Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på det operative nivået, GMDSS/GOC og Maritim engelsk på operativt nivå implementert i fagplanene.

Vurdering

Slik vi ser det er kravene i STCW 78 med tillegg og FOR 2011-12-22 nr. 1523 tilfredsstillende gjennom fagplanene i *Navigering på det operative nivået, Lasting, lossing og stuing på det operative nivået, Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på det operative nivået, GMDSS/GOC og Maritim engelsk på ledelsesnivå.*

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.3 Faglig innhold

2.3.1 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må:

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold - herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet.
- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.»

Presentasjon

Navnet på utdanningene brukes konsekvent i planen og søknadsskjemaet. Målene i planene er på et mer detaljert nivå enn i søknaden, og er slikt sett en utdypning av læremålene i kriterium 2. Tilbyderne synliggjør omfanget på studiet til to år og fastsetter et fagskoleår til 1700 timer.

Studentene vil gjennom utdanningen få kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i alle fagområder som kreves i kombinasjon med kadettpraksis for å oppnå dekksoffiserssertifikat på operativt ledelsesnivå og dekksoffiserssertifikat på operativt nivå.

Vurdering

Tilbyderne synliggjør omfanget på studiet og fastsetter et fagskoleår til å være 1700 timer. Det må tydeliggjøres for studentene hvor mye av dette som er faktiske timer på skolen, og hvor mye som er forventet egeninnsats.

Det går ikke klart frem av planen hvor mange timer et fagskolepoeng utgjør, og planen bør være konsekvent på om omfang oppgis i timer eller i fagskolepoeng. Hvis omfanget av fag skal oppgis i fagskolepoeng må det defineres hvor mange timer et fagskolepoeng faktisk utgjør.

Det er flere endringer som må gjøres for at dette kriteriet skal være oppfylt på en tilfredsstillende måte. Teksten «kompetanseområder som ikke kan vurderes må beskrives i utdanningsplanene» må strykes i alle emner. NOKUT kan ikke godkjenne utdanning med kompetanse som ikke kan vurderes. Det må defineres hvor mye av de nevnte 1700 timene som er undervisning på skolen, og hvor mye som er forventet egenarbeid for studentene.

For de ulike emnene i planen må noen endringer gjøres i emnet *Navigering på operativt nivå*. Omfang må defineres under delmål. Det må legges inn at studentene skal ha kjennskap til den elektroniske versjonen av den nautiske almanakk, i henhold til STCW BII/I-20 (s. 315). Navigasjonssimulator er beskrevet brukt som vurderingsmetode, og vi lurer på hvordan dette skal gjennomføres i praksis og hvorfor simulator anses som en god vurderingsmetode i dette faget. Når temaene er hvordan man skal reagere i nødssituasjoner er vurderingsmetode beskrevet som praktiske øvelser på simulator. Dette kan gjerne byttes ut med table top for å oppnå en bedre grad av vurdering. Vi mener at dette bør vurderes nøye, og at man ikke nødvendigvis bør pålegge hver enkelt skole å kjøre vurdering på simulator i absolutt alle fag. Det skal være gjennomførbart i praksis. Samme problemstillingen gjelder når studentene skal kjenne til innholdet i IAMSAR. Er nødvendigvis simulator riktig vurderingsform for dette?

I *Lasting på operativt nivå* må det være samsvar mellom temaer i opplæringen og vurderingskriteriene; for eksempel «lasteplan korrekt utarbeidet» eller lignende.

Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på operativt nivå bør inneholde holdninger som tema i opplæringen og en del av vurderingskriteriene. Vi ønsker under punktet «Skipets konstruksjon» et vurderingskriterium til som helt konkret går på testing av de temaene som er beskrevet i opplæringen. I henhold til konvensjonskravene kan flere av punktene under hovedpunktet «Skipets konstruksjon» knyttes til de relevante funksjonene og vurderes der på et tverrfaglig grunnlag (for eksempel IBC-koden i last).

Det må være samsvar mellom tema i opplæringen og vurderingskriteriene. Navnet IMO 80 må byttes ut, da dette ikke lenger er korrekt navn. I setningen om at praktisk opplæring og trening i henhold til Regel VI/2 skal gjennomføres ved godkjent treningssenter kan delen «skal gjennomføres ved godkjent treningssenter» strykes, slik at de som har ressurser og godkjenninger for det kan kjøre dette selv. Under hovedpunktet «Grunnleggende praktisk kjennskap til de relevante IMO-konvensjonene om sikkerhet for menneskeliv til sjøs og vern av det marine miljøet» må man også ta inn MARPOL.

I emnet GMDSS/GOC må antall timer eller fagskolepoeng spesifiseres.

Emnet *Maritim engelsk på operativt nivå* må man under vurderingskriterier også ha med «verbal and written» i første punkt, slik at det tydelig fremgår at det både er verbal kommunikasjon og skriftlig kommunikasjon som er vurderingskriterier. Man må også ta inn «oral demonstration of skills» som vurderingsmetode.

I tillegg til det vi har vurdert som svært viktig over, bør også tilbyderne språkvaske planen og fjerne historikk på formatering. All informasjon som er relevant for studentene bør legges direkte inn i utdanningsplanen i stedet for at det blir henvist til Nasjonal plan for teknisk fagskoleutdanning. Vi refererer til «Beskrivelse av faglige kriterier i forbindelse med felles søknad om vesentlig endring i allerede godkjent utdanningstilbud av maritime fagskoleutdanninger våren 2013», punkt 5 Planen for utdanningstilbudet.

I emnet *Norsk kommunikasjon på operativt nivå* bør ordet «maritim» settes foran sakprosa, slik at det i hovedsak blir fokusert på maritim sakprosa og at det ikke er tvil om faglig forankring.

Fagplanen for *Maritim engelsk på operativt nivå* bør også foreligge på norsk, siden dette er et norsk studium.

Vedrørende dekksoffiser på ledelsesnivå

I *Navigering på ledelsesnivået* må omfang spesifiseres. Under tema i opplæringen er Sjøveisregler et punkt. Disse må man kunne, eller eventuelt ha inngående kjennskap til. Det er ikke godt nok bare å ha «kjennskap til». Punktet må forsterkes. Temaet *meteorologi og oseanografi* har praktiske øvelser på simulator som vurderingsmetode. Hvordan tenkes dette gjennomført og hvorfor anses dette som en god vurderingsmetode i dette faget? Tema i opplæringen og vurderingsmetoder mangler på s. 20 av 25. Dette ser ut til å ha falt ut, men temaene må beskrives. Under hovedpunktet manøvrering og håndtering av skipet under alle forhold må vurderingskriteriene oppgraderes i henhold til s. 116 i STCW (Column 4).

Lasting på ledelsesnivået må under kompetansekravet «Føring av farlig last» ta IBC-koden inn i temaer i opplæringen.

I emnet *Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på ledelsesnivået* må OPA 90 inn som tema i opplæringen.

Teksten på s. 17 av 24 under *Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på ledelsesnivået* må endres; «ta handlinger» er ikke korrekt oversettelse av det engelske uttrykket «take action». Dette bør endres til «handle» eller lignende.

Det bør vurderes å føye til «eventuelle» foran praktiske øvelser på simulator, eller eventuelt stryke de praktiske øvelsene på simulator – det er ikke nødvendig å pålegge de ulike skolene større utfordringer

enn regelverkskravene tilsier under temaet ruteplanlegging på s. 6 av 25. Det kan også gjerne henvises til modellkurset (Modellkurs 1.27 – emneplan ECDIS) for ECDIS.

I emnet *Norsk kommunikasjon på ledelsesnivå* bør man få inn at det er maritim sakprosa man skal fokusere på.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyderne må:

- stryke «kompetanseområder som ikke kan vurderes må beskrives i utdanningsplanene» i alle emner
- definere hvor mye av de nevnte 1700 timene årlig som er undervisning på skolen, og hvor mye som er forventet egenarbeid for studentene
- la det komme tydelig frem at studentene skal ha kjennskap til den elektroniske versjonen av den nautiske almanakk, i henhold til STCW BII/I-20 (s. 315)
- redegjøre for utstrakt bruk av navigasjonssimulator som vurderingsmetode og avklare hvordan dette skal løses i praksis
- fylle ut omfang for delmålet *Navigering på operativt nivå*
- sørge for at det er samsvar mellom temaer i opplæringen og vurderingskriteriene for emnet *Lasting på operativt nivå*
- implementere holdninger som tema i opplæringen og en del av vurderingskriteriene i emnet *Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på operativt nivå* og sørge for at det er samsvar mellom tema i opplæringen og vurderingskriterier
- stryke IMO 80 og «skal gjennomføres ved godkjent treningssenter» og sørge for at MARPOL implementeres i emnet *Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på operativt nivå*
- spesifisere omfang med antall timer og fagskolepoeng for GMDSS/GOC
- ha med «verbal and written» i første punktet for *Maritim engelsk på operativt nivå*, samt inkludere «oral demonstration of skills» i vurderingsformen

Tilbyder må (gjelder *dekksoffiser på ledelsesnivå*):

- spesifiser omfang for de ulike temaene i emnet *Navigering på ledelsesnivået*
- forsterke punktet om Sjøveisregler
- redegjøre for hvordan praktiske øvelser på simulator som vurderingsmetode i *meteorologi og oseanografi* skal gjennomføres
- fylle inn tema i opplæringen på s. 20 i emnet *Navigering på ledelsesnivået*
- oppgradere vurderingskriterier i henhold til s. 116 i STCW, Column 4 i emnet *Navigering på ledelsesnivået*, s. 21
- ta inn IBC-koden som tema i *Lasting på ledelsesnivået*
- ta inn OPA 90 som tema i *Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på ledelsesnivået*

Tilbyderne bør:

- språkvaske planen og fjerne historikk på formatering

- legge inn informasjonen fra Nasjonal plan for teknisk fagskoleutdanning i stedet for henvisninger der det er relevant
- definere hvor mange timer et fagskolepoeng faktisk utgjør
- vurdere om vurderingsmetoden praktiske øvelser på simulator i undervisning om nødssituasjoner kan byttes ut med table top for å oppnå en bedre grad av vurdering
- vurdere bruk av vurderingsmetode nøye, og man bør nødvendigvis ikke pålegge skolene å kjøre vurdering på simulator i absolutt alle fag
- vurdere om simulator er riktig vurderingsform når studentene skal kjenne til innholdet i IAMSAR
- inkludere «maritim» foran sakprosa i *Norsk kommunikasjon på ledelsesnivå*
- vurdere om konvensjonskravene bør knyttes til de relevante funksjonene og vurderes der på et tverrfaglig grunnlag (for eksempel IBC-koden i last) ved *Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på operativt nivå*, s. 11 vurderingsmetode
- utarbeide fagplan på norsk i *Maritim engelsk på operativt nivå*

Tilbyder bør (gjelder dekksoffiser på ledelsesnivå):

- enten bruke «ledelsesnivå» eller «ledelsesnivået» i planen
- endre «Ta handling» til «handle»
- vurdere å føye til «eventuelle» foran praktiske øvelser på simulator i *Navigering på ledelsesnivået*, s. 6 eller eventuelt stryke de praktiske øvelsene på simulator
- henvisne til modellkurset (Modellkurs 1.27 – emneplan ECDIS) i *Navigering på ledelsesnivå*

2.3.2 Sammenheng mellom plan og mål (kriterium 7)

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Presentasjon

Utdanningstilbudets innhold, slik det er beskrevet i fagplanene, dekker det teoretiske grunnlaget som man trenger for å kunne løse *dekksoffiserssertifikat på ledelsesnivå nivå* og *dekksoffiserssertifikat på operativt nivå* når man i tillegg har nok fartstid.

Vurdering

Vi har vurdert utdanningstilbudets innhold til å være dekkende og relevant forutsatt at endringene som kreves i kriterium 6 gjennomføres.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyderne må gjennomføre endringene som kreves under kriterium 6.

2.4 Eksamen og vitnemål

2.4.1 Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)

«Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.»

Presentasjon

Eksamens- og vurderingsordninger varierer fra fag til fag. Det brukes skriftlige, muntlige og praktiske former for vurdering. Eksamensformene som er valgt er tilpasset de ulike fagene, og dekker både nasjonale og internasjonale krav. For eksempel brukes praktisk vurdering på simulator i fag hvor dette er naturlig, mens for eksempel språkfag har både skriftlig og muntlig vurdering. I mange fag det er listet opp både skriftlig, muntlig og praktisk vurdering.

Vurdering

Vurderingsformene anses som relevante. Disse er tilpasset utdanningstilbudet, dets mål og de ulike regelverk studiet er underlagt, men vi ser allikevel at det i mange fag er listet opp både skriftlig, muntlig og praktisk vurdering, og at dette kan komme til å tolkes ulikt på hver enkelt skole. Vi må enten ha en god argumentasjon for hvorfor det ikke har noe å si om de ulike skolene velger ulike former for vurdering på de samme temaene, eller en tydeligere spesifisering av hvilke vurderingsformer som brukes på de ulike temaene.

Metode for sluttvurdering bør også spesifiseres i emnebeskrivelser eller fremdriftsplaner for hvert enkelt fag, slik at studentene til enhver tid og fra studiets start vet hvilken form for sluttvurdering de skal ha.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyderne må definere hvilke vurderingsformer som skal brukes i hvilke situasjoner i de fag som har listet opp flere ulike typer vurderingsformer eller redegjøre for at det ikke har noe å si hvilken form for vurdering som velges.

Tilbyderne bør spesifisere for hvert enkelt fag metode for sluttvurdering i emnebeskrivelser eller fremdriftsplaner.

2.4.2 Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)

«Sensorer skal ha kvalifikasjoner som sikrer at vurderingen av studentene skjer på en upartisk og faglig betryggende måte.»

Presentasjon

Sensuren på eksamen blir gjort av en annen skole. Sensorene vurderer studentene ut fra vurderingskriteriene i planen. Sensor skal være kvalifisert i henhold til regelverkskravene i STCW 78 med tillegg, regel I/6.

Vurdering

Sensuren på eksamen blir gjort av en annen skole, og slik sikrer man en objektiv vurdering for hver enkelt student. Sensorene vurderer studentene ut fra vurderingskriteriene i planen, og man vil derfor få en rettferdig og felles vurderingsplattform for alle skolene når de påkrevde endringer under kriterium 13 er gjennomført.

I planen er det ikke nevnt noe om at studentene kan be om begrunnelse på eksamenskarakteren sin, og at klagefristen skal stoppes i det tidsrommet når studenten venter på denne begrunnelsen. Dette må inn i planen, for det er begrunnelsen for karakteren som gir grunnlag for en eventuell klage på eksamenskarakteren.

Sensors kvalifikasjoner skal til enhver tid være i samsvar med gjeldende regelverk, slik det er definert i punkt 8 Sensorenes kvalifikasjoner i «Beskrivelse av de utvalgte faglige kriterier Dekksoffiser på operativt nivå».

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyderne må:

- få inn et punkt i planen om at studentene kan be om begrunnelse for eksamenskarakteren, og at klagefristen skal stanses mens studentene venter på denne begrunnelsen
- gjennomføre påkrevde endringer under kriterium 13

2.5 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige

Tilbyderne må (gjelder både dekksoffiser på ledelsesnivå og dekksoffiser på operativt nivå):

- avklare om fagbrev som motormann skal gi grunnlag for opptak, eller om dette er en trykkfeil(kriterium 4)
- beskrive hvordan vurdering av realkompetanse skal foretas (kriterium 4)
- stryke «kompetanseområder som ikke kan vurderes må beskrives i utdanningsplanene» i alle emner (kriterium 6)
- definere hvor mye av de nevnte 1700 timene årlig som er undervisning på skolen, og hvor mye som er forventet egenarbeid for studentene (kriterium 6)
- la det komme tydelig frem at studentene skal ha kjennskap til den elektroniske versjonen av den nautiske almanakk, i henhold til STCW BII/I-20 (s. 315) (kriterium 6)
- redegjøre for utstrakt bruk av navigasjonssimulator som vurderingsmetode og avklare hvordan dette skal løses i praksis(kriterium 6)
- fylle ut omfang for delmålet *Navigering på operativt nivå* (kriterium 6)

- sørge for at det er samsvar mellom temaer i opplæringen og vurderingskriteriene for emnet *Lasting på operativt nivå* (kriterium 6)
- implementere holdninger som tema i opplæringen og en del av vurderingskriteriene i emnet *Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på operativt nivå* og sørge for at det er samsvar mellom tema i opplæringen og vurderingskriterier (kriterium 6)
- stryke IMO 80 og «skal gjennomføres ved godkjent treningssenter» og sørge for at MARPOL implementeres i emnet *Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på operativt nivå*(kriterium 6)
- spesifisere omfang med antall timer og fagskolepoeng for GMDSS/GOC (kriterium 6)
- ha med «verbal and written» i første punktet for *Maritim engelsk på operativt nivå*, samt inkludere «oral demonstration of skills» i vurderingsformen (kriterium 6)
- definere hvilke vurderingsformer som skal brukes i hvilke situasjoner i de fag som har listet opp flere ulike typer vurderingsformer eller redegjøre for at det ikke har noe å si hvilken form for vurdering som velges (kriterium 13)
- få inn et punkt i planen om at studentene kan be om begrunnelse for eksamenskarakteren, og at klagefristen skal stanses mens studentene venter på denne begrunnelsen (kriterium 14)

Tilbyderne må (gjelder dekkoffiser på ledelsesnivå):

- spesifisere opptakskrav for opptak direkte i andre studieår eller regelverk hvor man med gyldig sertifikat kan få fritak for første studieår(kriterium 4)
- spesifiser omfang for de ulike temaene i emnet *Navigering på ledelsesnivået* (kriterium 6)
- forsterke punktet om Sjøveisregler (kriterium 6)
- redegjøre for hvordan praktiske øvelser på simulator som vurderingsmetode i *meteorologi og oseanografi* skal gjennomføres (kriterium 6)
- fyller inn tema i opplæringen på s. 20 i emnet *Navigering på ledelsesnivået* (kriterium 6)
- oppgradere vurderingskriterier i henhold til s. 116 i STCW, Column 4 i emnet *Navigering på ledelsesnivået*, s. 21 (kriterium 6)
- ta inn IBC-koden som tema i *Lasting på ledelsesnivået* (kriterium 6)
- ta inn OPA 90 som tema i *Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på ledelsesnivået* (kriterium 6)

Tilbyderne må (gjelder dekkoffiser på operativt nivå):

- endre ordet «ledelsesnivå» til «operativt nivå» på side 3 av 10 i «Beskrivelse av faglige kriterier» (kriterium 1)

Tilbyderne bør (gjelder både dekkoffiser på ledelsesnivå og dekkoffiser på operativt nivå):

- starte arbeidet med læringsutbyttebeskrivelser (kriterium 2)
- språkvasker planen og fjerner historikk på formatering (kriterium 6)
- legge inn informasjonen fra Nasjonal plan for teknisk fagskoleutdanning i stedet for henvisninger der det er relevant (kriterium 6)
- definere hvor mange timer et fagskolepoeng faktisk utgjør (kriterium 6)
- vurdere om vurderingsmetoden praktiske øvelser på simulator i undervisning om nødssituasjoner kan byttes ut med table top for å oppnå en bedre grad av vurdering (kriterium 6)
- vurdere bruk av vurderingsmetode nøye, og man bør nødvendigvis ikke pålegge skolene å kjøre vurdering på simulator i absolutt alle fag (kriterium 6)

- vurdere om simulator er riktig vurderingsform når studentene skal kjenne til innholdet i IAMSAR (kriterium 6)
- inkludere «maritim» foran sakprosa i *Norsk kommunikasjon på ledelsesnivå* (kriterium 6)
- vurdere om konvensjonskravene bør knyttes til de relevante funksjonene og vurderes der på et tverrfaglig grunnlag (for eksempel IBC-koden i last) ved *Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på operativt nivå*, s. 11 vurderingsmetode (kriterium 6)
- utarbeide fagplan på norsk i *Maritim engelsk på operativt nivå* (kriterium 6)
- spesifisere for hvert enkelt fag metode for sluttvurdering i emnebeskrivelser eller fremdriftsplaner (kriterium 13)

Tilbyderne bør (gjelder dekksoffiser på ledelsesnivå):

- enten bruke «ledelsesnivå» eller «ledelsesnivået» i planen (kriterium 6)
- endre «Ta handlinger» til «handle» (kriterium 6)
- vurdere å føye til «eventuelle» foran praktiske øvelser på simulator i *Navigering på ledelsesnivået*, s. 6 eller eventuelt stryke de praktiske øvelsene på simulator (kriterium 6)
- henviser til modellkurset (Modellkurs 1.27 – emneplan ECDIS) i *Navigering på ledelsesnivå* (kriterium 6)

Endringene anbefales ikke godkjent.

3 Tilvarsrunde

NOKUT mottok 6. mars 2013 tilbakemelding fra søkerne, på de sakkyndiges vurdering. Den sakkyndige komiteen har vurdert tilbakemeldingen. Søkeres tilsvaer på bør-punktene er ikke tatt med i rapporten.

3.1 Søkeres tilbakemelding på sakkyndig vurdering

1. Endre ordet «ledelsesnivå» til «operativt nivå» på s.3 av 10 i «Beskrivelse av faglige kriterier» (kriterium 1). Skrivefeil rettet opp i Kriteriebeskrivelse FTM03H
2. Avklare om fagbrev som motormann skal gi grunnlag for opptak, eller om dette er en trykkfeil (kriterium 4). Skrivefeil. Opptakskravene er rettet opp og implementert i Nasjonal standard FTM01H.
3. Beskrive hvordan vurdering av realkompetanse skal foretas (kriterium 4). Realkompetansevurdering er utførlig beskrevet og implementert i Nasjonal standard FTM01H.
4. Spesifisere opptakskrav for opptak direkte i andre studieår eller regelverk hvor man med gyldig sertifikat kan få fritak for første studieår (kriterium 4) Opptakskrav til andre studieår beskrevet og implementert i Nasjonal standard FTM01H.
5. Stryke «kompetanseområder som ikke kan vurderes må beskrives i utdanningsplanene» i alle emner (kriterium 6). Teksten «kompetanseområder som ikke kan vurderes må beskrives i utdanningsplanene» var en feil som er fjernet fra alle emneplaner.
6. Definere hvor mye av de nevnte 1700 timene årlig som er undervisning på skolen, og hvor mye som er forventet egenarbeid for studentene (kriterium 6). Omfanget av studiebelastningen er definert i Nasjonal standard FTM01H. Fagskolen tilstreber å benytte fagskolepoeng som omfangsmål, men komiteens ønske er tatt til følge.
7. La det komme tydelig frem at studentene skal ha kjennskap til den elektroniske versjonen av den nautiske almanakk, i henhold til STCW BII/I-20 (s. 315) (kriterium 6). Krav til opplæring i elektronisk versjon av nautisk almanakk er implementert i emneplan 00TM01A.
8. Redegjøre for utstrakt bruk av navigasjonssimulator som vurderingsmetode og avklare hvordan dette skal løses i praksis (kriterium 6). Emneplan 00TM01A og 00TM01I er gjennomgått av fagpersonell og bruken av navigasjonssimulator som vurderingsmetode er begrenset til de områder der denne metoden er vurdert som relevant.
9. Fylle ut omfang for delmålet Navigering på operativt nivå (kriterium 6). Omfanget er definert i egen tabell i emneplan 00TM01A.
10. Sørge for at det er samsvar mellom temaer i opplæringen og vurderingskriteriene for emnet Lasting på operativt nivå (kriterium 6). Emneplan 00TM01B er gjennomgått av fagpersonell og rettet opp slik at det er samsvar mellom temaene og vurderingskriteriene i opplæringen.
11. Implementere holdninger som tema i opplæringen og en del av vurderingskriteriene i emnet Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på operativt nivå og sørge for at det er samsvar mellom tema i opplæringen og vurderingskriterier (kriterium 6). Holdninger er tatt inn som tema og vurderingskriteriene i emneplan 00TM01C. Samsvar mellom opplæring og vurderingskriterier justert i emneplan 00TM01C.
12. Stryke IMO 80 og «skal gjennomføres ved godkjent treningscenter» og sørge for at MARPOL implementeres i emnet Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på operativt nivå (kriterium 6). IMO80 begrepet er byttet ut med videregående sikkerhetsopplæring, tekst

«skal gjennomføres ved godkjent treningscenter» er strøket og MARPOL er implementert i emneplan 00TM01C.

13. Spesifisere omfang med antall timer og fagskolepoeng for GMDSS/GOC (kriterium 6). Dette er definert i emneplan 00TM01D.
14. Ha med «verbal and written» i første punktet for Maritim engelsk på operativt nivå, samt inkludere «oral demonstration of skills» i vurderingsformen (kriterium 6). Avviket er rettet opp som beskrevet i emneplan 00TM01E.
15. Spesifiser omfang for de ulike temaene i emnet Navigering på ledelsesnivået (kriterium 6). Omfanget er definert i egen tabell i emneplan 00TM01I.
16. Forsterke punktet om Sjøveisregler (kriterium 6). Sjøveisregler er forsterket i emneplan 00TM01I.
17. Redegjøre for hvordan praktiske øvelser på simulator som vurderingsmetode i Meteorologi og oseanografi skal gjennomføres (kriterium 6). Simulator er ikke et egnet vurderingsverktøy for dette og er tatt ut som metode i emneplan 00TM01I.
18. Fylle inn tema i opplæringen på s. 20 i emnet Navigering på ledelsesnivået (kriterium 6). Manglende temaer er implementert i emneplan 00TM01I.
19. Oppgradere vurderingskriterier i henhold til s. 116 i STCW, Column 4 i emnet Navigering på ledelsesnivået, s. 21 (kriterium 6). Vurderingskriteriene oppdatert i henhold til kriterier og implementert i emneplan 00TM01I.
20. Ta inn IBC-koden som tema i Lasting på ledelsesnivået (kriterium 6). IBC-koden er implementert i emneplan 00TM01J.
21. Ta inn OPA 90 som tema i Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på ledelsesnivået (kriterium 6). OPA-90 implementert i emneplan 00TM01K.
22. Definere hvilke vurderingsformer som skal brukes i hvilke situasjoner i de fag som har listet opp flere ulike typer vurderingsformer eller redegjøre for at det ikke har noe å si hvilken form for vurdering som velges (kriterium 13). Det er etablert en Nasjonal standard for vurdering som ivaretar dette.
23. Få inn et punkt i planen om at studentene kan be om begrunnelse for eksamenskarakteren, og at klagefristen skal stanses mens studentene venter på denne begrunnelsen (kriterium 14). Tatt inn som eget punkt i dokumentet Nasjonal standard for vurdering.

3.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Etter å ha vurdert tilsvaret fra de maritime fagskolene kan vi konkludere med at de nødvendige endringene er gjennomført, og at utdanningsplanene med vedlegg derfor er vurdert som tilfredsstillende.

I henhold til punkt 2 i tilsvaret har tilbyderne beskrevet mer utførlig hvordan vurdering om realkompetanse skal utføres, slik at det for søkere til utdanningen ikke hersker tvil om hvilke kriterier som ligger til grunn når de blir vurdert. En slik beskrivelse eliminerer også individuelle forskjeller i vurderingsgrunnlaget mellom de ulike skolene.

Opptakskrav direkte i andre året er nå beskrevet i «Nasjonal Standard for vurdering», og tydeliggjør de forutsetninger som må ligge til grunn når studenter søker opptak i andre studieår. I henhold til NOKUT er det i tillegg nødvendig med bestemmelser om fritak i reglementet hos den enkelte skole.

De studentene som skal tas direkte opp i andre året må gis fritak for første studieår (operativt nivå). Dette kan ikke gjøres hvis skolene ikke har bestemmelser om fritak i sitt regelverk.

Opptak direkte i andre studieår er nå også tydelig definert, men vi anbefaler å ta en nærmere titt på begrensningene i hvem som kan søke. Dette er per i dag definert som «... *eksamen ikke eldre enn tre år...*». Vi ser at dette vil utelukke svært mange aktuelle søkere, og anbefaler at dette undersøkes nærmere og eventuelt utvides til for eksempel å gjelde for «*eksamen eller utstedt dekksoffiserssertifikat ikke eldre enn tre år*». Hvis søker har et gyldig dekksoffiserssertifikat klasse 4 eller høyere har Sjøfartsdirektoratet gått god for at søker er oppdatert på kunnskapen fra første studieår på fagskolen. Det bør derfor være mulig for disse kandidatene å søke seg inn for å ta siste studieår slik at de kan få en videre karriere i maritim næring.

Studiebelastning og omfang har blitt tydeliggjort, og vil gi studenter og lærere forutsigbarhet i skolehverdagen.

Bruk av navigasjonssimulator som vurderingsmetode er nedtonet, noe som vil forenkle eksamenssamarbeidet mellom skolene. Bruk av simulator i undervisningssammenheng vil fortsatt være like viktig, selv om dette ikke lenger brukes som vurderingsmetode i like stor grad.

I henhold til punkt 18 i tilsvaret har vurderingskriteriene blitt oppjustert og er nå i tråd med kravene i STCW.

Tilbyderne har etablert en nasjonal standard for vurdering, slik at det på nasjonalt plan er definert hvilke former for sluttvurdering som finnes i det enkelte fag. Dette skaper forutsigbarhet for studenter og lærere, og gjør at eksamenssamarbeid mellom skoler vil kunne utføres i tråd med Sjøfartsdirektoratets ønsker.

Vi merker oss at det ikke er konsekvent bruk av begrepene «studiepoeng» og «fagskolepoeng», og anbefaler derfor at det i tabellene i utdanningsplanene brukes «fagskolepoeng», slik det er gjort i «*Nasjonal standard for vurdering*» og i «*Beskrivelse av de utvalgte faglige kriterier*».

3.3 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Endringene anbefales godkjent.

4 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser de faglige kravene for godkjenning av vesentlige endringer i nautiske fagskoleutdanninger som oppfylt. Følgende endringer godkjennes:

1. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje* ved Bodin videregående skole og maritime fagskole endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
2. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje* ved Fagskolen i Kristiansand, Kvadraturen skolesenter endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
3. Toårig *skipsoffiser - nautisk linje* ved Fagskolen i Møre og Romsdal, avdeling Fagskolen i Kristiansund endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
4. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje* ved Fagskolen i Møre og Romsdal, avdeling Fagskolen i Ålesund endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
5. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje* ved Fagskolen i Vestfold endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
6. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje* ved Fagskolen Rogaland, Karmsund vgs. endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
7. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje* ved Fagskolen i Troms, avdeling Tromsø maritime skole endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
8. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje* ved Fagskulane i Hordaland, Austevoll maritime fagskule endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
9. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje* ved Fagskulane i Hordaland, Bergen maritime fagskole endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
10. Toårig *skipsoffiserutdanning i fagskulen nautisk line* ved Fagskulen i Sogn og Fjordane, avdeling Måløy endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
11. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje* ved Lofoten fagskole endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og

- Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
12. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje* ved Nordkapp maritime fagskole og videregående skole endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
 13. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje, klasse D1 - skipsfører* ved Nord-Trøndelag fylkeskommune, Ytre Namdal Fagskole endres til toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå*
 14. Ettårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje, klasse D4 - styrmann* ved Nord-Trøndelag fylkeskommune, Ytre Namdal Fagskole endres til ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*
 15. Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje* ved Trondheim fagskole, avdeling Strinda vgs. endres til
 - Toårig *dekksoffiser på ledelsesnivå* og
 - Ettårig *dekksoffiser på operativt nivå*

Vedtakene er fattet med hjemmel i:

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009

Vedtaket gjelder utdanningstilbudet slik det fremgår i søknadene av 1. desember 2012 og søkernes kommentarer til sakkyndig rapport av 6. mars 2013.

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Studieleder Johanne Marie Trovåg, Høgskolen Stord/ Haugesund**
Trovåg har bachelorgrad i nautikk og er i tillegg utdannet allmennlærer. Hun har arbeidserfaring som kadett, junioroffiser og overstyrmann fra rederiet Odfjell SE. Fra høsten 2010 til våren 2012 underviste hun på Høgskolen Stord/ Haugesund ved siden av overstyrmannsjobben. Trovåg har siden mai i år vært ansatt som studieleder på nautikk.
- **Rådgiver Per Otto Årland, Sjøfartsdirektoratet**
Årland har fagskoleutdanning i nautikk og praktisk pedagogisk utdanning. Han har tatt flere kurs innen sikkerhetsopplæring og oppgradering i STCW. Årland har lang arbeidserfaring som kaptein og overstyrmann og innehar gyldig D1. I tillegg har han undervisningserfaring fra fagskole. Årland har vært ansatt i Sjøfartsdirektoratet siden 22.11.2012. Han har deltatt i sikkerhetsfaglig arbeidsgruppe for skip og læreplanarbeid for blant annet fiskere og elektrikeroffiser.

De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet eller tilbyderne, som gjør dem inhabile til oppdraget.

Fagskolene har oppnevnt to koordinatorene for søknadsprosessen, og de har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader til forslagene.

Vedlegg 2:

Mandat for sakkyndige til faglig vurdering av søknad om godkjenning av utdanningstilbud

1. Det skal foretas en faglig vurdering av samlesøknad om vesentlig endring for danningstilbudet *dekksoffiser på ledelses nivå*.
2. Den faglige vurderingen skal foretas i henhold til kapittel 7 Standarder og kriterier for godkjenning av utdanningstilbud i Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
3. Kriteriene, 1 – 18, er likeverdige og må vurderes som tilfredsstillende i forhold til et minimum av hva som forventes av kvalitet i fagskoleutdanning. De aktuelle kriteriene i denne vurderingen er:
 - Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)
 - Læringsmål (kriterium 2)
 - Opptakskrav (kriterium 4)
 - Spesielle krav (kriterium 5)
 - Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)
 - Sammenheng mellom plan og mål (kriterium 7)
 - Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)
 - Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)
4. Den sakkyndige vurderingen baseres på tilbyders søknad og annet relevant skriftlig materiale som anses som nødvendig for faglig vurdering.
5. Vurderingene må gis en tydelig begrunnelse og en entydig konklusjon og nedfelles skriftlig.
6. Den faglige vurderingen skrives inn i en rapport sammen med NOKUTs egen vurdering av styringsordning, reglement og kvalitetssikringssystemet. Det skrives en rapport for hvert utdanningstilbud. Rapporten danner grunnlag for NOKUTs vedtak.
7. Sakkyndig kan bli pålagt å utføre en tilleggsvurdering av søkers kommentar til den faglige vurderingen. Både søkers kommentar og eventuell sakkyndig tilleggsvurdering inngår i NOKUTs beslutningsgrunnlag.
8. Sakkyndig arbeider på oppdrag fra NOKUT og skal dermed ikke diskutere vurderingen i media eller med søker før vedtak er fattet.

NOKUTs godkjenning av fagskoleutdanning er hjemlet i

- Lov om fagskoleutdanning av 20.06.2003 nr. 56
- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning datert 26.01.2009